

længere er tidsbærende at paalægge Læreren, navnlig ikke, hvis han skal være nødsaget til at udføre Ringningen personlig. Derimod bør han fremdeles have Ansvar for Kirkens Rengørelse og de øvrige Kirken og Kirketjenesten vedrørende Forretninger, som i Henhold til Anordningen af 29de Juli 1814 for Landet, Bilag A § 34, paahvile ham.

Til § 13.

Bestemmelsen i nærværende Paragraf om, at det under visse Forhold kan tillades at lønne en Enkel lærer ved en fuldstændig Skole paa Landet med Undenlærerlønning, er efter sit Indhold en Undtagelsesbestemmelse og maa ubetinget benyttes som saadan. Oprettelsen af saadanne fuldstændige Skoler med en lavere Lønning for Læreren er i Lov af 8de Marts 1856 § 2 forudsat at kunne ske, hvor Sognets Formuesforfatning gør Begrænsningen i Lærersalæret nødvendig, og for Tiden foresindes der omkring i Landet ikke faa Lærere embeder af denne Art. Det maa ogsaa fastholdes, at en Afgang som den i den foreliggende Paragraf hjemlede ikke vil kunne undværes, hvis Følgen ikke skal blive den, at man paa adskillige Steder, hvor faste Skoler ellers vilde kunne oprettes, og hvor de burde oprettes, vilde finde sig nødsaget til at lade den tidligere mindre heldige Tilstand forblive uforandret. Saadanne Skoler med en lavere Lønning for Læreren kunde særligt benyttes som Afløbere af de mange smaa Bistoler og Binterskoler, som findes i visse ydste Amtet, og i hvilke Undervisningen, der som Regel besørages af en ueksamineret Lærer, sædvanlig er meget tarvelig. Hvis man ved disse Skolers Ofgang til faste Skoler med eksaminerede Lærere vilde fastholde Lønningsbestemmelserne i § 12 uden Begrænsning, maatte Hensynet saavel til Statskassen som til Kommunen føre til, at denne Ofgang fandt Sted i et langt ringere Omfang, end det vilde være ønskeligt. Det maa heller ikke lades ude af Betragtning, dels at selve Undervisningsarbejdet i saadanne Skoler paa Grund af det ofte meget ringe Børneantal vil være af mindre besværlig Natur, dels at der i Egne af den paagældende Art kan leves væsentligt billigere, end hvor Befolkningen er tættere og i økonomisk Henseende bedre stillet, end det sædvanligt vil være Tilfældet paa disse Steder.

Da det maa forudsættes, at Læreren ved en saadan Skole ofte forbliver ved denne i en længere Aarrække, og at han som Følge heraf vil faa Familie at forsørge, er det i Forslaget forlangt, at Embedet skal have

Bolig med Have som for en gift Lærer og anordningsmæssigt Brændsel.

Til § 14.

Den her hjemlede Afgang til ved Anciennitetsberegningen at medtage tidligere Virksomhed i Lærerstillingen af lignende Art vil findes at være i god Overensstemmelse med den hele foreslaede Lønningsordning, ligesom ogsaa en modsat Regel vilde have den Virkning, at Læreren i højere Grad, end det maatte anses for ønskeligt, blev bundet ved det Embede, han en Gang havde opnaaet. Derimod bør Tjenesteaarene i et Embede, der hører til en lavere lønnet Embedsklasse, ikke medregnes med det fulde Aaremaal, i hvilken Henseende man har foreslaaet at medtage Halvdelen af den tidligere Tjenestetid, dog saaledes, at der stikres den paagældende, at han ikke kommer til at indtræde paa en lavere Lønning end den hidtil oppebaarne.

Hvad angaar Slutningsbestemmelsen om den stedlige Skolebestyrelses Samtykke til Oprettelsen, da er denne i det hele i Overensstemmelse med, hvad der i saa Henseende — med en enkelt Undtagelse — vil findes optaget i de hidtil approberede Planer for stigende Lærersalæret i Købstæderne, og danner, som det under foranstaaende almindelige Bemærkninger til Lovforslaget er udtalt, en af de væsentligste Garantier imod, at man ved den nye Lønningsordning skal gaa glip af den Virkning, som det vil kunne have paa Udførelsen af Lærergerningen, at Lønningsforbedringen indtil en vis Grad er afhængig af, hvorledes dette Arbejde udføres.

Til § 15.

Bestemmelsen i nærværende Paragraf, der slutter sig til de ved Lov af 26de Marts 1870 § 10 om Embedsmænds Lønningsforhold hjemlede almindelige Regler, giver kun Anledning til den Bemærkning, at man som Grundlag for Beregningen af Værdien af den tidligere Lønning enkelte Dele har foreslaaet at benytte de i § 12 angivne Regler, der særligt ville faa Anvendelse ved Fastsættelsen af Værdien af Kornlønninger og for Lærerne paa Landet tillige af Jordlodsindtægter og Fourage. Man har anset det for overflødig at optage en udtrykkelig Angivelse af Beregningen af Købstadlærernes Brændsel og Boligen, hvor denne Lønningsdel ved et Købstadembedes Ofgang til Lønning efter nærværende Forslag ikke forbliver ved Embedet, ligesom af Lærernes mulige Andel i Lønningsstillægget paa Finansloven eller Alderstillaeg i Henhold til Lov